

DADZIS

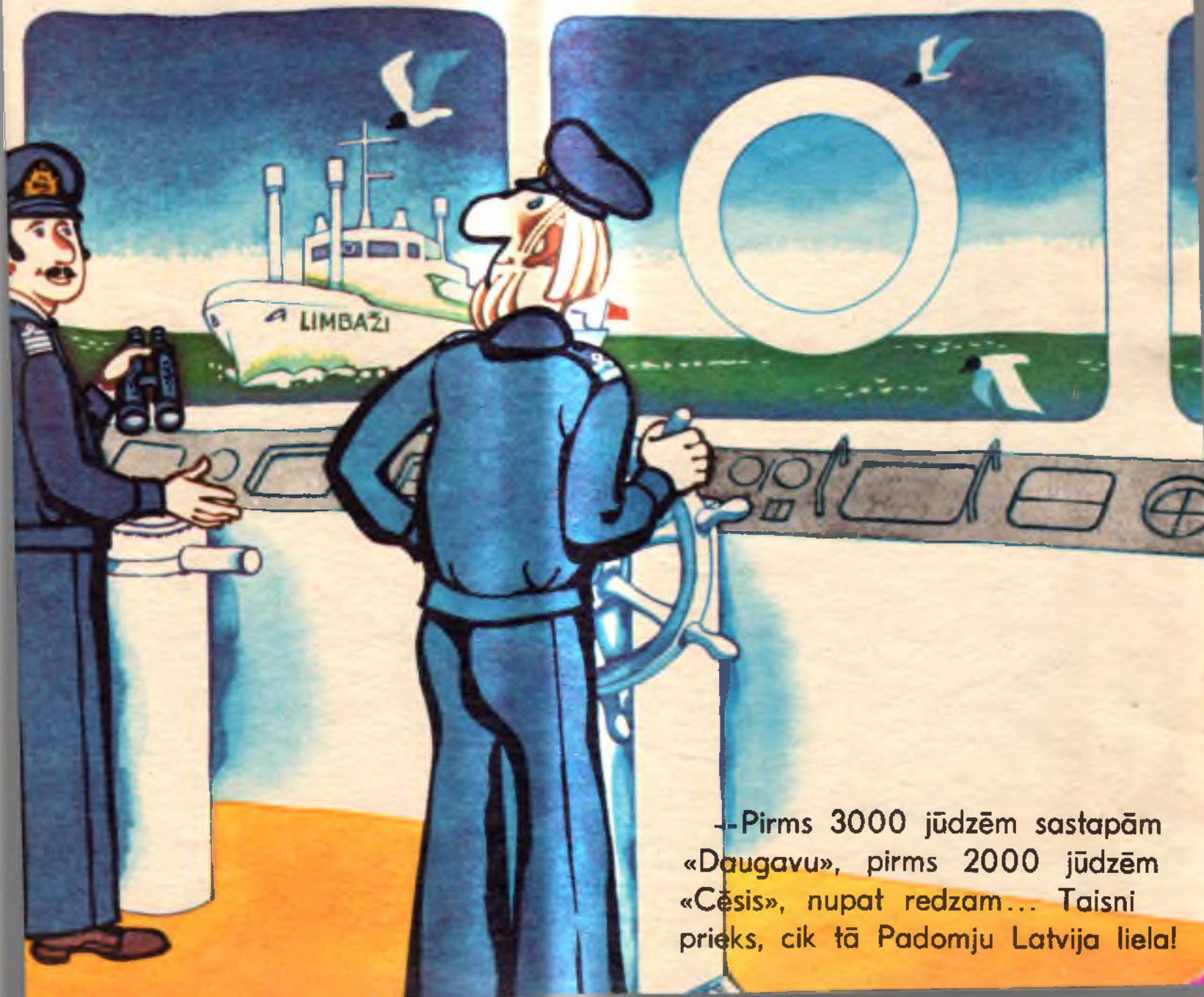
1981

13

SATĪRAS
UN HUMORA
ŽURNĀLS,
IZMĀK
KOPĒ
1987. GADA
DIVAS REIZES
MĒNEŠI

© LKP CK izdevniecība.
«Dadzis», 1981.

Nr

--Pirms 3000 jūdzēm sastapām
«Daugavu», pirms 2000 jūdzēm
«Cēsis», nupat redzam... Taisni
prieks, cik tā Padomju Latvija liela!

Jautrais fotoobjektīvs

Šāda dīvalna ceļazīmju kombinācija fiksēta Rīgā, Miesnieku un Muzeja ielu stūrī. Šo zīmju valoda varētu skanēt šādi: braukt lēgtis, bet, ja tomēr riskēsi braukt — neapstājies. Var gadīties, ka noķer...

Kas, «Lāčplāsis», tev palīgā iesi
Ar fotokameru strādājis M. MARTINSONS

MĪĻO «DADŽĪT»!

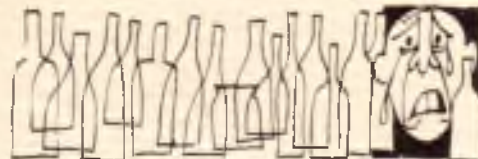
Tu jau zini, ka nav labuma bez sliktuma. To var redzēt pie mums Liepājas rajona Valpodes padomju saimniecībā. Pagājušā gada vasarā Liepājas Odenssaimniecības celtniecības PMK 16 vīri atbrauca pie mums ar diviem traktoriem un piekabēm, ko novietoja pie Āriņu mājām. Tas bija labi. Kaut gan laiks bija lietains, meistari strādāja, ierīkoja aplokus, brauca un rosījās. Un tas bija vēl labāk. Bet, kā jau minēju, nav sava labuma bez sliktuma: viņi galīgi sadangāja pagalmu un piebraucamo ceļu un pameta visu kā meža kufļa rakumus. Vairākkārt lūdzu darba vadītājiem, lai viņi šos vaļņus nolīdzina, uzved granti un ceļu sakārto. Bet kas to deva! PMK 16 vīri atmeta ar roku un aizbrauca citur. Aizbrauca atkal veikt labus darbus, par ko, starp citu, arī labi maksā. Bet sliktos... Par tiem jau tik laba samaksa laikam nav paredzēta.

Ar cieņu V. HARMSONS,
Liepājas rajona Valpodes
ciema «Āriņos»

LABDIEN, «DADŽĪT»!

Mūsdienās arvien populārāki kļūst dažādi turisma veidi. Bet vai Tu esi dzirdējis par kādu puvisam jaunu un savdabīgu turisma paveidu, ar kuru pēdējā laikā ļoti citīgi sākuši nodarboties Kengaraga iedzīvotāji, proti — par pudeļturismu? Lai nodarbotos ar šo sporta veidu, ir jāņem soma ar tukšām pudeļēm un par pārgājiena mērķi jāizvēlas kāds stikla taras pieņemšanas punkts. Ja Tu zinātu, cik plašas iespējas rodas apceļot mūsu pilsētu! Par to es lieku reizi pārliecinājos 30. maija priekšpusdienā, kad gribēju nodot tukšās limonādes un «Pepsi-kolas» pudeles, kas man mājās bija iekrājušās.

Vispirms devos uz stikla taras pieņemšanas punktu, kas atrodas Maskavas ielā 254. Pie durvīm bija gluti piestiprināts paziņojums: «Slēgts Nav kastes.» Tā kā pēdēja

lauku tukšu taru pieņemu arī veikalu Maskavas ielā 297, devos turp. Taču te rinda bija tik liela, ka man dūša sašļuka papēžos. Cerēju, ka varbūt Škirotavā izdosies no tukšajām pudeļēm atbrīvoties ātrāk, tāpēc braucu uz turieni. Diemžēl taras pieņemšanas punkta, kas atrodas pretī restorānam «Ruse», pieņēma tikai piena pudeles un burkas, bet taras punktā, kas atrodas 15. trolejbusa galapunktā, rinda atkal bija vismaz pussimt metru garumā.

Nolēmu doties uz taras punktu Krāslavas ielā 14. Seit man laimīgi izdevās diezgan ātri tikt vaļā no 0,5 l tilpuma pudeļēm. Pārējo preti neņēma, jo virs pieņemšanas

lodziņu bija lasāms: «Sestdienas nās burkas nepieņemami, 0,7 un 0 un «Pepsi-kolas» pudeles nepieņem!» Atkal bija jāmeklē cits taras atbrīvotos no pārējām pudeļēm. beidzot laimīgi izdevās M. Kalna ielu stūrī.

Starp citu, transporta līdzekļos redzēju daudzus pudeļturisma cienītājus, tāpat ar lielu aizrautību ceļoja nāras punkta uz citu.

Kā Tu, «Dadžit», domā, var pudelēturiem vajadzētu apvienot savā sporta federācijā? Tad mēs tīšajā sporta veidā oficiālas sacīkstes uzvarētāju apbalvošanu. Tas būtu

Ar cieņu A. B.

CĪEN. «DADŽĪT»

Pirms gada Tu rakstīji, ka Inč kaimē uz ceļa radušies savdabīgi. Apmēram tādi paši dabas veidojumi, kas uzbrauktuviem arī pie mums. Tie raksturīgi ar krasām šķautnēm, kritumu un kāpumu un negaidītumu. Tādējādi ar auto braukt ir riskanti. Drošāk mūsu pilsētu apvilcienu vai helikopteru. Tomēr viņi šķiet vecu vecais tūristu paņēmieni, ceļā kājam.

Labo «Dadžit», ja Tu tiešām gribi, ar šo neatkārtājamo dabas atnāc pie mums ciemos. Mēs Tevi sim un izvadāsim pa visām mūsu ielām, tas ir, es atvainojos, pa ielām Olaines tūristu takām!

Ar cieņu

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒD

«ŠIS TAS PAR FOTOELEMENTIEM»

tika rakstīts «Dadža» 7. numurā. Uz to drīz vien saņemām šādu Labiekārtošanas pārvaldes priekšnieka b. E. Grasmana atbildi: «Fotoelementu pielietošanas teorija un prakse dažādu iekārtu vadīšanā mums pazīstama, zināmas un pārbaudītas arī to iespējas vadīt apgaismošanas ietaisību darbību.

Fotoelementus ārējo ielu apgaismošanas tīklu vadīšanai pagaidām PSRS pilsētās praktiski nepielieto.

Elektrisko tīklu uzņēmums, kas apkalpo un daļēji arī ierīko Rīgas ielu apgaismošanas tīklus, vadās no tehniskiem noteikumiem, kurus apstiprinājušas un rekomendējušas ar normatīviem dokumentiem vadošās instances šī profila nozarē, t. i.: K. Panfilova v. n. Komunālās saimniecības akadēmijas Galvenā enerģētiskā pārvalde, Vissavienības zinātniski-pētnieciskais gaismas tehnikas institūts, Valsts celtniecības komitejas civilbūvju un arhitektūras komiteja, PSRS Enerģētikas un elektrifikācijas ministrijas Galvenā tehniskā pārvalde.

Gribētos izteikt priekšlikumu raksta autoram nākt klajā ar konkrētu priekšlikumu, iepriekš stāvēt iepazīstoties ar darbojošām sistēmām un tīklu īpatnībām.»

Biedra Grasmana priekšlikums «Dadža» autoram, protams, ārkārtīgi glaimoja. Taču, brītiņu padomājis, viņš saprata, ka sacensties ar vēstulē minētajām solītajām iestādēm viņš diez vai spēs. Bet galvenokārt autors uzskatīja,

ka nebūtu taktiski iejaukties jautājā, kas atrodas Labiekārtošanas pārvaldes kompetencē.

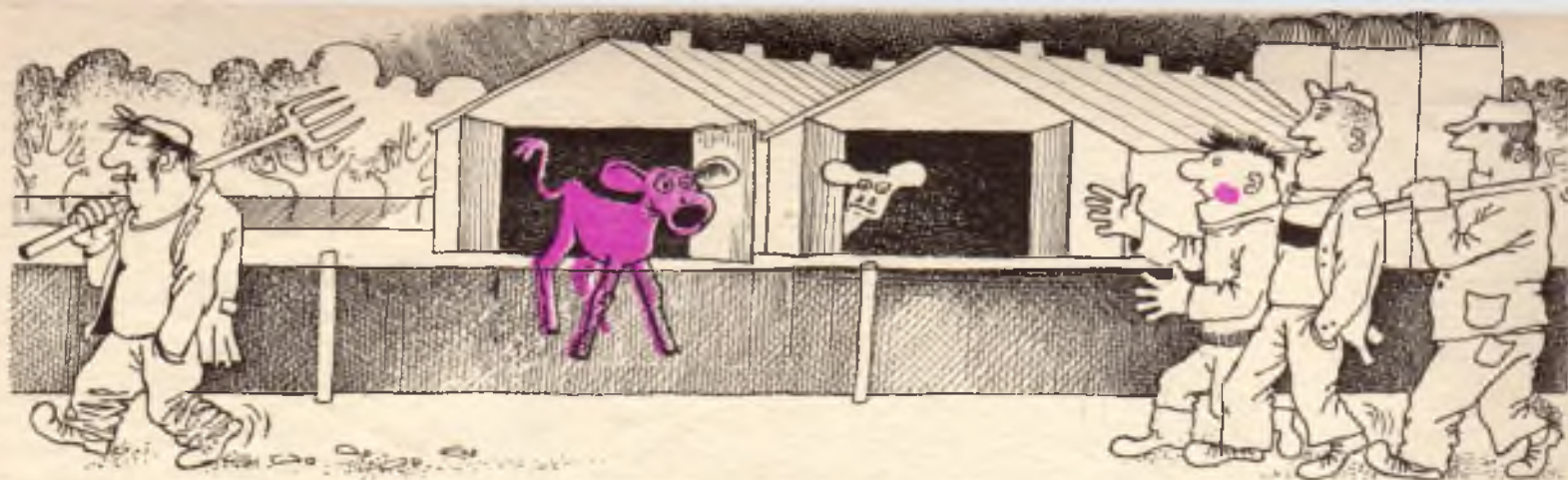
«TRAKTĀTS PAR DZELZIEM UN VĒL»

kas bija publicēts «Dadža» 8. numurā. Interesi tika izstudēts Daugavpils Lauksaimniecības pārvalde. Un, lūk, pārvaldes priekšnieks b. V. Rozovs ra zināmu, ka pašlaik padomju saimniecībā «Naujone» iekārtots lauksaimniecības ražošanai un uzglabāšanai. Par metāla plāna neizpildīšanu saimniecības vadītājs, bet daži inženierietehniskie darbinieki ar naudas sodu.

«KAS TO VARĒJA IEDOMĀTIES»

«Dadžis» jautāja 8. numurā, kad nevarēja tikt skaidrībā par vadošajiem Rīgas mēbeļu veikalos. Un drīz vien saņēma tirdzniecības ministra b. A. Nevicka atbildi. Viņš rakstīja: «(...) Par minētiem trūkumiem Rīgas saimniecības preču tirdzniecības ma direktors G. Nikitins disciplinārā direktora vietniece kadru darbā N. A. noņemamā amata atbrīvota.»

Un vēl b. Nevickis atzīmēja, ka jaunajam nama atvēršanai jānoskaidro, kā ar mēbeļu tirdzniecību, kā arī padomju valsts stāvokļa jaunprātīgu izmaiņošanu.

— KĀDEĻ KOTS STĀV PUSTUKSA?
— VAI GAN KĀDS DOMĀJA, KA LAIKĀ UZBOVĒSI!

T. SERGIJENKO

— IZĢĒBIETIESI
— KO JŪSI ES TĀPAT PASEDEŠU...

M. RAMANE

I. MELGAILIS

LEONS OZOLS

Vīzijas

«Kad esi nonācis
Visgalā,
cerības kā
novītušus cerīgus
miskastei izberols»

[Aivars Melbaris.
«Mēla diena...»]

Var jau pienākt diena mēla, —
Visgals rādās priekšā,
Nesaproti vairs ne vēla,
Lien kaut purva iekšā.

Prāta uplūmīgojums apņem,
Zādu Visgalā bū peklē,
Manas cerības un sāpīgus
Tagad mīkstlē var meklēt.

RŪTA VENTA

Cēlums

Un kaifas cītoņiem pār galvām šaudās,
Un kumosus,
ko sīlē līe,
rīj ar kāri.
At, hāpēc šaties tu ar zēlumu?
Pilns vēders svarīgāks par cēlumu!

— AGRĀK VIŅA IZTURĒJĀS KĀ
CILVĒKS, BET NU IR ZUDUSI SA-
BIEDRĪBAI.

G. VINDEDZIS

KLEKSĪŠI

«Edvards, atgriežoties Indrānos, sev līdzī leved arī savu sievu levu, kaut gan tā nav pozitīvs cilvēks.»

«Mazdāls cenšas neklausīt veco māti, kā rezultātā vecāvam jāpalaiž rokas.»

«Zvejnieki piekrīt Garozam simpātijas dēļ un lai nezaudētu sevi viņa acīs.»

«Lai buržuāziskās jaunatnes pārstāvj varētu rīkot dažādas izpriecas, Atraltīnes dēlam pa dienu jāsrādā un pa nakti jāmācās.»

«Ja katrs savā mājas sienā iemūrēs tikai vienu ķieģeli, laudim būs daudz ērtāka dzīve.»

«Kad Spīdole saprot Lāčplēša lielo nozīmi latviešu tautas vēsturē, viņa piekrīt sadarbībai ar to.»

«Indulim nevajadzēja bruņinieci Āriju mīlēt, jo šī mīlestība ir galīgs tautas interešu pretstats.»

«Dzejotī ir daudz sirsnīgu vārdu par to, kā varonis tiekas ar nāvi.»

No skolēnu sacerējumiem izrakstījis A. BARISJANS

IRONISKI RIKOŠETI

Pavisam maldīgs ir uzskats par vīriešu feminizāciju; viņi gluži vienkārši cīnās par vienādām tiesībām ar sievietēm.

Kad sirds kāpj pa muiļ laukā — cieši sakod lobusi

Bieži nācies dzirdēt par aklu mīlestību, bet nekad vēl par aklu neuzticību.

Arī starp maziem cinišiem ir izredzētie — ne katram lemts gāzt lielu vezumu.

Pat ja apstākļi liek stāvēt uz galvas — galvu augšā!

Lai rakstnieki neapvainojas, bet visgrūtāk dabūjama tomēr ir sūdzību grāmatu.

VIK. IKZARINŠ

STARP CITU

Ja meistari krīstu no gaisa, strauji pavairotos traumas darba laikā.

Modernizācija: pūš miglu acīs ar aerosola palīdzību.

Reizēm paaugstina darbā, lai būtu ērtāk piespiest pie sienas.

Vārds Istajā vietā ir tad, ja ierakstīts pareizajā anketas ailē.

Reizēm vājā dzimuma pārstāve spēj vairāk nekā vīrietis, taču neko — kā sievietē.

Ja esat iedzīts strupcaļē, tas nenozīmē, ka jums dota iespēja atpūsties.

A. LEJINS

PETERIS ĒTERIS

Balāde par blakti

Nakts...

Dziesot sveces dakts.

Driz tumsā rakts

Ir logs un nakts.

Lien blakts.

Viens stāvs uz vakts...

Nau slēdzams draudzīgs akts,

Nedz miermīlības pakts —

Nu sāksies jakts

Un nežēlīga slakts.

«Ir diezgan tavā sniurdā smakts!

Ir diezgan saldā miega zagts

Un asins lakts!»

Knakts!

Un beigta blakts.

Fakts.

— NO KURIENES JŪS ESATĪ VAI TO SOMIŅU NEPĀRDODAT!

T. SERGIJENKO

U. MEZAVILKS

G. BERZINS

A. MUKANŠS

JAUNĀKAIS ZINĀTNĒ UN TEHNIKĀ

KAS TO BŪTU DOMĀJISI!

Visi, bez šaubām, ir dzirdējuši vecu parunu: «Te velns var kāju pārlauzt», taču diez vai kādam ir ienācis prātā, ka minētajai parunai varētu būt reāls pamats. Citiem vārdiem sakot, neviens neticēja, ka velns patiešām var pārlauzt kāju. Tomēr pēdējā laikā zinātnieki konstatējuši dažus faktus, kas skeptikus padarījuši stipri domīgus. Vēl vairāk, ir izteikta hipotēze, ka velni kājas laužot ļoti bieži, jeb, kā mēdz teikt, masveidīgi.

Pirms mēs sminēdami purinām galvas, padomāsim loģiski. Ja kāda persona pārlauz kāju, kas notiek tālāk? Pārlauzto kāju iegipsē. Lai to varētu izdarīt, ir vajadzīgs zināms daudzums gipsa. Ja pārlauztais simt kājas, gipsis vajadzīgs simt reizes vairāk. Un tā joprojām.

Mūsu republikā, kā tas visās mācību grāmatās minēts, ir bagātīgi gipsakmens slāņi, bet būvmateriālu veikalos gipsis parādās arvien retāk un retāk. Tātad, ar prātu spriežot, gipsakmens krājumi neizprotamā kārtā ir izsīkuši. Ģeologi apgalvo, ka viņi šo faktu nespējot izskaidrot, jo, iegūstot gipsakmeni līdzšinējā daudzumā, tā pietiktu vēl gadu simtiem.

Ja mēs pieļaujam domu, ka velni masveidīgi lauž kājas, šķietami sarežģītā problēma uzreiz kļūst skaidra un saprotama. Lai iegūtu kāju iegipsēšanai nepiecie-

šamo materiālu, velni gipsakmens slāņus ir gandrīz pilnīgi izmantojuši. Turklāt viņi rakušies no apakšas, tāpēc neviens līdz šim to nebija pamanījis.

Hipotēze, protams, ir ļoti pārdroša, bet ne zinātnieki, ne būvmateriālu rūpniecības ministrija ticamāku izskaidrojumu gipsa deficītam pagaidām vēl nav atraduši.

IDIOTA REABILITĀCIJA

Kā zināms, idiotu no ģenija šķir tikai viens solis. Tieši šī nelielā atstarpe dažreiz ir par iemeslu nepatikamiem pārpratumiem un skandāliem. Piemēram, cilvēks izgudro kaut ko ļoti ģeniālu, bet patenta piešķiršanas komisijas loceklis sasiņ rokas un iesaucas:

— Apžēlojieties, tas taču ir kaut kas idiotisks!

Tieši tā kļājās izcili talantīgam inženierim N., kas bija izgudrojis briķešu drupinātāju.

Zinātnieki jau sen ir pierādījuši, ka kūdra smalkā konsistencē krāsns slīkti deg. Šī iemesla dēļ to sapresē briķetēs, ko speciālisti pilnīgi pamatoti uzskata par lielisku kurināmo. Izcili talantīgs inženieris N., visiem par lielu pārsteigumu, ieteica konstruēt īpašu mašīnu, kas briķetes tūlīt pēc sapresēšanas sadrupinātu. Rezul-

tāts mums jau zināms — komisijas locekļiem radās šaubas par viņa prāta spējām.

Sāds maldīgs uzskats ir radies tāpēc, ka cienījamā komisija nebija zainteresējusies, kas notiek ar kūdras briķetēm, kamēr tās no rūpnīcas nonāk līdz krāsnij. Tūlīt pēc sapresēšanas briķetes saber automašīnās, tad krava tiek aizvesta uz kurināmā tirdzniecības bāzi un izgāzta. Kad tas ir noticis, piebrauc ekskavators, iegrābj briķetes kausā un ber tās otrā automašīnā, kas augstvērtīgo kurināmo aizved klientam. Galā nonācis, tas diemžēl vairs nav sevišķi augstvērtīgs, jo puse briķešu pārvērtusies savā sākuma substancē — smeltē un putekļos.

Izcili talantīgais inženieris domāja tā: ja jau briķetes klientam jāaizved daļēji samalcinātā veidā, tad ekonomiski izdevīgāk būtu tās sasmalcināt tūdaļ pēc izgatavošanas. Tādā gadījumā kurināmā tirdzniecības bāzēm nebūtu jāpūlas ar briķešu izgāšanu un iekraušanu. Automašīnas, kas briķetes ved no rūpnīcas, tās sadrupinātā veidā varētu nogādāt tieši klientam.

Kā redzams, priekšlikumu par idiotisku nosaukt nekādi nav iespējams. Cerēsim, ka kurināmā tirdzniecības organizācijas nostāties izcili talantīgā izgudrotāja pusē un gādās, lai briķešu drupinātājs tiktu konstruēts pēc iespējas drīzāk.

A. ISAIS,
zinātņu kandidāts

Operācija «Ūdeļāda»

PSIHOLOĢISKAS DETEKTĪVFILMAS SCENĀRIJS

Lomās:

Knipsis — nenogurstošais deduktīvās domāšanas metodes meistars;

Knopsis — viņa uzticamais palīgs;

Nikolajs Zurs — darbonis ar lielu pieredzi;

Noliktašanas priekšniece, virsdrēbju šūšanas 8. ateljē drēbnieki, kafējnīcas «Osta» darbinieces.

Omulīga vecpuiša istabiņa. Knipsis lej glāzēs tēju, kamēr Knopsis noliek uz galdiņa šaha figūras. Viņš domīgi saka:

— Melnajā tirgū parādījušās ūdeļu ādiņas...

Knipsis (ar cukurtrauku un karoti rokās): — Cik?

Knopsis: — Īsti nezinu. Bet tās pārdod lētāk nekā veikalos.

Knipsis: — Es jautāju, cik karotītes cukura tev bērt?

Knopsis: — Hm... divas.

Pa ielu brauc smagā automašīna. Tā iegriežas 1. autokombināta garāžā Rīgā, Leona Paegles ielā 21. Tumšā pagalma stūrī mašīna apstājas. Šoferis atļauž kādu kasti un ņem no tās ārā ūdeļu ādiņas. Klusi skaita:

— ...astondesmit astoņas, astondesmit deviņas, deviņdesmit. Pietiks!

Kasti rūpīgi aiznaglojis un ādiņas ielīcis portfeli, šoferis atkal sēžas pie stūres. Mašīna izbrauc no garāžas.

Atkal vecpuiša istabiņa. Knipsis pārvieto šaha figūru un saka:

— Ādiņas zog 1. autokombināta šoferis.

Knopsis izbrīnā leplēš acis.

— Kā tu to zini? Un, ja zini, kāpēc nekur neziņo?

Knipsis domīgi aplūko figūras uz šaha galdiņa, tad saka:

— Vai var kādu apsūdzēt zagšanā, ja nevienam nekas nav pazudis? Ādiņu īpašnieki nesūdzas. Starp citu, tev draud mats!

Firmas «Latvija» kažokādu noliktava. Piebrauc skatītājiem pazīstamā automašīna. No tās izkāpj jau redzamais šoferis. Noliktašanas priekšniece M. Eglīte-Sagomeža viņam saka:

— Lūdzu, lūdzu, neņemiet jaunā, bet šoreiz vajadzētu pārbaudīt, vai sasken svars. Pagājušajā reizē, zināt, iznāca nelielas nepatīkšanas — dažu ādiņu pietrūka.

Šoferis sapītis pārtrauc noliktavas priekšnieci:

— Jūs varbūt domājat, tās ādas paņēmu es?

— Ko jūs, ko jūs, — noliktavas priekšniece atvainojas. — Tur jau tāds sākums vien bija — sešdesmit sešas apkakītes par deviņiem tūkstošiem... Neuztraucieties, viss ir nokārtots!

Šoferis (nepacietīgi): — Nu lābi, sveriet ātrāk, mani gaida darbs!

Knopsis atbilda krēslu un saka: — Padodot! Ja tu tikpat veikli spētu iedzīt sprukās tos, kas zog un anelē kažokādas!...

Knipsis: — Velkam mēteļus mugurā un ejam! Mums šodien stāv priekšā interesanta pastaiga.

Kafējnīca «Osta». Šoferis kafējnīcas darbiniecēm J. Staņko un M. Brūverei tirgo ūdeļu ādiņas.

Tuvplāns. Uz ādiņas redzams zīmogs un cena: 135 rubļi.

Šoferis: — To es atdošu lētāk!

Kafējnīcas darbinieces: — Nu, protams, paldies, paldies!

Knipsis un Knopsis, kas vērojuši šo darījumu, neuzkrītoši pieceļas un dodas ārā.

...Virsdreģu šūšanas 8. ateljē. Šoferis ir iegriezies arī šeit un paslepen kārtu darījumus ar ateljē darbiniekiem R. Burinu un M. Veinštoku. Caur skatlogu to visu vēro Knipsis un Knopsis.

Knopsis: — Vai tiešām firmā «Latvija» nedz mēna, nedz jūt?

Knipsis: — Kad vadzis ir pilns, tas lūst!

Rudeni nomaina ziema, pienāk pavasaris. Knipsis un Knopsis iznāk no mājas, pie kuras durvīm plāksne: «Augstākā tiesa».

Knopsis: — Jā, tev bija taisnība — kad vadzis ir pilns... Šoferis Nikolajs Zurs tagad nu trīspadsmit gadus par saviem darījumiem atpūtsies drošā vietā.

— Nu, diez ko tikama tā atpūta viņam nebūs, — Knipsis norūc.

Abi soļo pa ielu uz priekšu.

— Varbūt uznāksi pie manis uzspalēt kādu partiju šaha? — Knipsis uzaicina.

— To vienmēr var, — Knipsis piekrīt. — Bet, saki, lūdzu, kā tu izdibināji, ka vainīgais ir tieši Zurs?

Knipsis: — Zināms daudzums faktu un dedukcija. Pirmkārt, Zurs bija gan tieši, gan netaisni palīdzējis vest kastēs, kurās trūka zvērādiņas. Firmas «Latvija» noliktavas priekšniece gan uzskatīja, ka Zurs kā jau godavīrs stāvējis pāri jebkurām aizdomām, taču es paaugstinājos 1. autokombināta kadru daļā...

Knopsis: — Interesanti!

Knipsis: — Taču šeit vēl bija ļoti daudz ne-skaidrību. Pirmkārt, kāpēc Zurs vispār tika pieņemts darbā par materiāli atbildīgu personu?

Knopsis: — Vai tad viņš jau agrāk bijis sodīts?

Knipsis: — Kā tad! Pat sešas reizes. Un vēl — kāpēc firmas «Latvija» noliktavā diez ko neuztraucās par pazudušajām ādiņām divdesmit divu tūkstošu rubļu vērtībā? Bet, treškārt...

Knopsis: — Ko, vēl arī treškārt?

Knipsis: — Jā, treškārt, kāpēc, atklājot iztrūkumus sešas reizes sodītā šofera — ekspeditora N. Zura vestajās kastēs, 1. autokombināta vadība vēl pusgadu viņam atļāva materiāls vērtības saņemt, pārvadāt un nodot!

Knopsis: — Hm, patiešām dīvaini...

Knipsis: — Un, visbeidzot, mēs laikam gan nekad neuzzināsim, vai Zurs no Rīgas Preču stacijas 7. noliktavas vērtīgās kastes saņēma ar svaru, kāds uzrādīts pavadzīmēs, vai citādu.

Knopsis: — Kāpēc mēs to neuzzināsim?

Knipsis: — Tāpēc, ka šajā noliktavā vispār nebija svaru! Lūk, tā!

Filmas beigas.

E. JUMĀRS
Z. PLATAIS

Z. STRAUTS

Pavisam prast izej

Trak i personige māje,
Tā no tov tais žagarbunt.
Dārb tik dōdz, ka gāž no kājem
Un jou prove rōt uz gruni.

Varbūt mīļē bērns mums līdzes?
Tiem jou pašem petrūkst roks.
Radiņ siltumnieces didze
Krizantēms un sipofloks.

Bet pe bōds vir cōram dienem
Nikst un šļupst: — Žēl dārt sou gāl
Un uz neatdošan liene
Kapeicin priekš butlīn āl.

Rō, kur spēk, kas liekam liete,
Vārtrūme le netais jūr.
Jāņem tād, kam acs vēl viete
Un kas garšfōks nov pe stūr.

Resne bluķ bus sacierst malke,
Skurstiņ daktieres a kēll,
Bet vispiemāk jāsoč talke
Tāizel a sov Izabell.

MĀRIS ČAKLAIS

Jauns pavērsiens

vārdadošanā

Gulī, bērniņ, jel gulī,
televizors arī jau dus.
Divarpus mēnešus gudrojām,
ritu tev vārdiņš bus.

Nesauksim tevi skarbi,
nesauksim tevi par Rāciju.
Sauksim maigākā vārdā.
Sauksim par Imitāciju.

Vārdiņš! Vārdiņš tev
nu ir uz visu mūžīgu.
Atjā,
žūžū...

KURMJA RAKUMI

Saņemti sevi rokās spēj katrs, ne vis
tikai izdodas sevi noturēt.

Nekas tā nebojā gaitu kā staigāšana
pirkstgalim.

Cūskām klupšana nedraud.

Ne jau fos, kas nevar palet, sievietes
sā uz rokām.

Avansus visvieglāk izsniedz tie, kuru p
nākumos neietilpst algas maksāšana.

F. USA

SAUDZĒSIM
NEDZĒRĀJUS!

Es domāju tā: kamēr nav par
vīlu, visi nedzērāji jāņem valsts
aizsardzībā. Jāieraksta Sarkanajā
grāmatā, tāpat kā jūras ārgļi, lai
saglabātu viņus nākamajām paaudzēm. Vīni, nedzērāji, vēl noder
rāst! Ticēt man, noderēs! Un ne
maz no viņiem nav jābaidās. Nāmsim, piemēram, sievietes. Ga
dās taču viņām arī nespē
kātējās! Bet vai tādēļ ir noticis

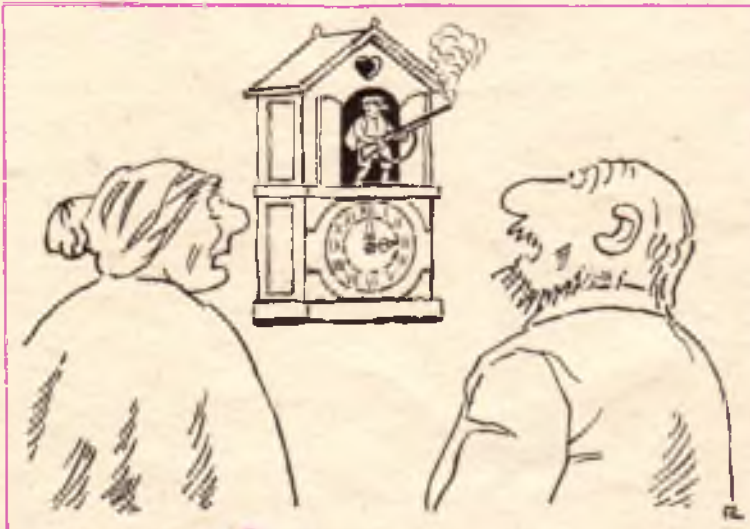
Protams, ir vietas, kur nedzē
rājus iekšā laist nedrīkst. Kaut
vai, piemēram, vilcienā. Iedomā
jieties, lūdzul Kupejā, kā jau ku
pejā: glāzīte par to, ka vilciens
sācis kustēties, glāzīte par lepa
zīšanos, glāzīte par draudzību...
Par to, ka ceļā nevienam nekur nav
aizķēries, visi paspējuši atskriet
atpakaļ uz vilcienu laikā. Ja kāds
nav paspējis, var vīlenu glāzīt!

kļūst tsāks un vilciens arī bra
it kā ātrāk. Tiesa, ne vienmēr
kur vajag. Visādi gadās.
Vai atkal restorānvagonā, l
tevi gaida mūžīgā dežūrko
cilvēkam, kam kotlete vajadz
tikai uzkodat, pilnīgi vienā
vai tā siltā vai aukstā. Bet
dzērājam! Te viņam tas nav la
te atkal tas ir slikts! Sacis
viens otrs, laiku tīsnādam, mal

ŠE TEV NU BIJA!

— KO TU UZTRAUCIESI PAR ELEKTRĪBU MAKŠĀ KAIMIŅŠ.

— KUR TAD MŪSU DZEGUZĪTEI...

E. RUSMANIS

Rīgas psihoneiroloģiskās slimnīcas darbinieci Lidiņu Nigali pārņēma nepārvarama vēlēšanās palīdzēt citiem. Pirmkārt, protams, saviem tuviniekiem. Precīzāk izsakoties — Arvidam G., kurš bija viņas attāls radnieks un jau ilgāku laiku ārstējās augšminētajā slimnīcā.

«Arvids G. ir smagi slimš un tāpēc rīcības nespējīgs!» — L. Nigale ziņoja Rīgas pilsētas Oktobra rajona Tautas tiesai adresētajā iesniegumā.

«Arvidam G. nepieciešams aizbildnis un tas būšu es!» — viņa rakstīja Rīgas pilsētas Ļeņingradas rajona TDP.

«Piekrītam!» pārbaudījuši abus iesniegumus, rakstiski paziņoja tiesas un izpildkomitejas pārstāvji.

Kļuvusi par aizbildni, L. Nigale ilgi domāja, ko vēl tādu varētu darīt slimā radnieka labā. Domāja, domāja, kamēr izdomāja.

«Slimības pamatā ir manta,» viņa nosprieda. «Tātad jāpalīdz viņam no tās atbrīvoties.»

No kustamās mantas atbrīvoties ir viegli — to var sakraut automašīnā un aizvest. Tā arī tika izdarīts. Bet ko lai iesāk ar nekustamo mantu — māju Sabīlē, Padomju ielā 44? Par laimi, atradās vēl viena atsaucīga dvēsele — A. Māliņa, Sabīlē dzīvojošā bērnu dārza vadītāja.

— Esmu ar mieru uzņemties to krustu, — viņa augst-sirdīgi paziņoja L. Nigalei. — Lai gan juridiski to darīt nedrīkstu, jo vēl neesmu pārdevusi manā īpašumā esošo pusi mājas Sabīlē, Blaumana ielā 7a.

Talsu rajona izpildkomiteja abām labdarēm izrādīja laipnu pretimnākšanu, atļaujot vienai māju pārdot, otrai pirkt. Par nieka summu — 2205 rubļiem, inventarizācijas vērtību, kas iemaksājama uz Arvida G. vārda krājkasē. Savukārt Talsu rajona Tautas tiesa pieņēma lēmumu, kas uzdeva notāram noformēt šo darījumu oficiāli, neskatoties uz viņa protestu. Un pareizi! Ko gan tāds notārs var zināt par Arvida G. slimības cēloņiem un abu minēto sieviešu pūlēm šos cēloņus novērst? Nekol!

Visnotal sirsnīgu pretimnākšanu A. Māliņai izrādīja arī Talsu rajona prokuratūra, dodama sankciju par Padomju ielā 44 dzīvojošās Arvida G. tēvamāšas — pensionētās skolotājas L. Lanskajas-Niščenskajas — izlikšanu no apdzīvojamās platības, kurā viņa bija pierakstīta jau 13 gadus. Tā teikt, likvidējot visu, kas vien slimā Arvida G. atmiņā varētu saistīties ar iepriekšējo dzīvi. L. Nigale savās rūpēs aizgāja pat tik tālu, ka aizveda rīcības nespējīgo Arvidu G. uz Talsiem, lai viņš izņem no krājkases augšminētos 2205 rubļus, bet pēc tam ar sociālās nodrošināšanas nodaļas celāzimi nogādāja viņu pansionātā «Ailaži».

Tālāk no grēcīgajiem dzīves kārdinājumiem un nevajadzīgām atmiņām!

Diemžēl ne visas iestādes bija tik saprotošas. Iejaucās LPSR Prokuratūra, kas atcēla Talsu rajona prokuratūras lēmumu, un Ļeņingradas rajona TDP, kas anulēja L. Nigales aizbildnes tiesības kā neatbilstošas Arvida G. interesēm.

— Mēs rīkojamies tīras cilvēkmīlestības vārdā! — iesaucās vienā mutē L. Nigale un A. Māliņa. Pirmā steidzīgi atmaksāja krājkasē uz Arvida G. vārda minētos 2205 rubļus, otra, lai parādītu savu nesavtīgumu, atdāvināja pusi no tikko nopirktās mājas savai meitai Irēnai Nolendorfai.

Veltīgi LPSR Augstākā tiesa rūpīgi pārbaudīja faktus un anulēja gan pirkšanas un pārdošanas, gan tam sekojošo dāvināšanas līgumu.

Še tev nu bija! Nodarbojies vēl ar aizbildniecību...

A. RUĶĪTIS

vārdus! Ja nezini — pieraksti, atceļš noderēs. Nu labi, trijos naktī tev pleklājīgi palīdz glāzi, bet tev tās nav. Tad esi tik laipns, aizej pie vagona pavadonā, varbūt viņam atradīsies. Maza izkustēšanās nāk tikai par labu.

Es, zināms, saprotu — ar nedzērājiem rūpju un raizju ir gana. Viņi taču visi ir bez jēgas, trīs reizes dienā prasa ēst, vārdu sākot, uz visu raugās skaidrām

acīm. Tas viss tā ir. Tomēr bez viņiem iztikēt nevar! Sacīsim, teātri. Kas notiks, ja pēc pirmā cēllena visi tūlīn skries uz bufeti un sēdēs tur līdz izrādes beigām! Kas tad aktieriem aplaudēs! Un, vispār, kas nāks uz skatuves klanīties, ja visi sēdēs bufetē!

Tāpat arī tūristu pārgājienā — bez nedzērāja kā bez korķu vilka. Nesen mūsdijs organizēti devās uz mežu. Viss neple-

cešamais līdzī — teļi, gulamaisi, pa pudelei uz deguna, nerāķinot atū. Bet nedzērāju plemīrsām. Un ko jūs domājat, kas notika! Apmaldījāmies. Trijās priekšā! Aplaidām pirmo reizi pudeli apkārt — jau sešas priekšas. Pēc otrā riņķa — divpadsmit. Bet pēc pēdējās pudeles — raugil! — visapkārt prieku sils! Šalc zaļais mežs! Visu nakti rāpojām kā pa Vermuta trijstūri.

Bet, ja būtu paņēmuši līdzī kaut vienu nedzērāju, viņš mūs būtu aizvedis līdz stacijai kā bērnu dārza mazulišus...

Tāpēc teikšu tā: nedzērāji jā-sargā tāpat kā melnie stārķi un citi dabas retumi. Citādi aizlaidīsim postā kā aizlaidām kādreiz postā Stellera lītras govī, kuru tagad pat gaišā dienas laikā ne ar kādu uguni nesameklēsi.

V. PLOSTIŅŠ

AIZMETŅI

Katru dienu cilvēks daudz ko redz un daudz ko dzird. Un daudz ko aizmirst. Tāpēc Ēriks Hānbergs diendienā kaut ko pieraksta. Vārdu. Teikumu. Situāciju. Citātus no vēstulēm un dokumentiem. Tā nav dienasgrāmata. Autors piezīmes nosaucis par aizmetņiem. Tie ir impulsi publicistikai un stāstiem.

Dažus omulīgākos aizmetņus piedāvājam «Dadzē» lasītājiem.

Viena kolhoza priekšsēdētājs otra kolhoza priekšsēdētājam piecdesmit gadu jubilejā uzdāvina lāpstu.

— Ja nu tu pats tik ļoti gribi, mēģināšu tādu bedrīti parakst apakšā.

— Kaimiņ, tu laikam pārprati. Tas ir palīdzības žests. Citādi jau tu no bedres laukā neizrausiesies.

Reizē reizēm govīs nosauc sieviešu vārdos. Lai kādai sariebtu. Speciālistei vai konkurējošai slaucējai citā kūti. Un kāds prieks, ka var uzdot ar stību vai nolamāt visvisādiem vārdiem.

No dialoga.

— Tavs tēvs ir dzērājs.

— Nav vis. Mans tēvs vairs nestrāda par dzērāju.

No mutvārdu raksturojuma:

— Aizaugusi apziņa.

Par tiem, kas darbā nogrozās:

— Strādājošie liekēži.

Saimniecības lopiem trūcīgi ar barību. Bet rudens atskaitēs viss izskatījās cerīgi. Kā tad nebūs. Viena epizode no siena laika talkas dienām. Palīgā sabraukuši pārstāvji no trim pilsētas organizācijām. Vieni plau, otri ved, trešie tvertnē liek. Nākamajā dienā centrā dokumentē, kas un ko padarījis.

Viena organizācija:

— Sešdesmit tonnas.

Otra organizācija:

— Sešdesmit tonnas.

Trešā organizācija:

— Sešdesmit tonnas.

— Trīsreiz sešdesmit vienlīdzs simt astoņdesmit.

Bet ziemā trīsreiz sešdesmit vairs nekādi nevar atpakaļ atrisināt.

Vieģļu mašīnu kaimiņrajonā aptur autoinspektors. Izpēta dokumentus, paskatās acīs.

— Viss tā kā būtu kārtībā, tikai maza smaciņa.

— Zināt, man tāda profesija, ka jāsmaržo.

— Kas jūs esat?

— Kolhoza priekšsēdētājs.

— Kad dzer biešu sulu, otrā dienā pakausi lapas aug.

Ministrijas darbinieks.

— Lielus jautājumus es neizlemju un ar šikumiem nenonemos.

— Zirgam ir milzīgas priekšrocības. Nevajag rezerves daļu. Nebuksē. Un nekāpj virsū, ja kāds gul' piedzēries. Arī tikumību nosargā. Parastu kāju pārņemst ilksij gribas tad, kad žvingulis galvā. Bet, kad galvā žvingulis, pa ceļam uznāk snaudiens. Zirgs pie brūtes neaizvedis nekad. Aizgādās mājās.

— Zeme ir tikai nororēta nevis nomeliorēta.

— Pie mums brauc tik daudz ciemiņi, ka vajadzēja vienu no mani vietniekiem izbrīvēt viesu uzņemšanai. Mēs smejamies — priekšsēdētāja vietnieks dzeršanas jautājumos. Ja mēs visi saimniecības vadītāji katru dienu tostosim, kas tad būsl Lai uz to specializējas viens. Brīžiem vietnieks no rītiem darbā ierodas pavisam dzeltens. Darbs kaitīgos apstākļos.

— Te bija atbraucis viens gudrnieks un filozofēja, ka no skābsiena kaut kādas nelādzības gēnos pārmantojoties. Es viņam uzdevu jautājumu, vai tad no stutmalkas nekas gēnos nepaliek.

— Kādas stutmalkas?

— Nu no tās slotiņu vai zariņu barības, kā viņu tur sauc.

ĒRIKS HÄNBERGS

— PASKATIES, KAS NOTIEK MANĀ SIRDĪ!

K. LIEDE

Daļēji atbilst...

Agrāk tiem, kam nierzēja mēles uz sūdzēšanas un pirksti uz sūdzību rakstīšanu, padarīt dzīvi saturīgu lielā mērā palīdzēja brāķis. Nopērc brāķa mantu un pēc tam ilgi un dikti staigā pa instancēm, iepazīsti cilvēkus, gūsti jaunos iespaidus.

Diemžēl preces kļūst aizvien kvalitatīvākas. Brāķi arī sāk mainīt bez pikstiena.

— Lūdzul! — brāķa ipašniekam saka. — Dodiet šurp savu nelaimes čupiņu, saņemiet jaunul!

Taču, ja zūd iespēja sūdzēties par brāķi, par kaimiņiem joprojām var sūdzēties jebkurā diennaktī laikā. Kaimiņus pagaidām tik vienkārši vis nemaina. Nāks pārbau- des, nāks komisijas, nāks atsevišķas amatpersonas, runās, spriedīs, secinās...

Dīka ielas 14. nama iedzīvotāji par šādu komisiju trūkumu sūdzēties nevar. Drīzāk jau otrādi. Lai gan ēkā ir tikai četri labiekārtoti dzīvokļi, māja Rīgas iestādēs pazīstama ne mazāk par visizcilākajiem vēstures pieminekļiem.

— Ak Dīka iela?! — satraukti pārvaicā Ļeņina rajona izpildkomitejā.

— Atkal Dīka iela! — nopūšas rajona dzīvokļu ekspluatācijas pārvaldē.

Bet 96. dzīvokļu ekspluatācijas rajona vadība, kārtējo reizi izdzirdusi par Dīka ielu, slēpjas aiz tuvākā dokumentu skapja.

Atklāti sakot, šāda panika ir gluži nevietā. Dīka ielas 14. nama pirmā dzīvokļa īmniece Pelageja Šutlova taču nav slikts cilvēks. Vienīgais, ko viņa vēlas — tikties ar interesantiem cilvēkiem, ar komisijām, gūt jaunus iespaidus. Tas taču ir visnotaļ apšveicami. Par šādu vēlēšanos derētu pasniegt puķes un piemīņas vimpeljus.

Tiesa, komisijas tāpat vien ciemos nenāk. Komisijām nepieciešams kāds piedauzības akmens. Ja sūdzētājs šādu akmeni spēj uzrādīt, komisija ir klāt kā nagla.

— Vai, kāds akmens... — komisija brīnās.

— Pie tam vēl pelēks... — komisija saka.

— Un apsūņojisi! — komisija secina. Un katram gadījumam uzdod akmeni aizvākt prom.

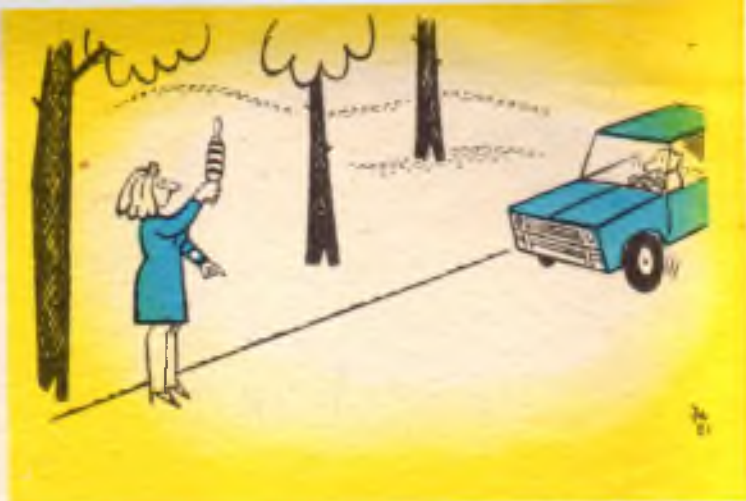

— NAV KO BRĪNĪTIES! AR TRAKTORU APSTRĀDĀT PIEMĀJAS DĀRZIŅU IZNĀK PĀRĀK DĀRGI...

— KURP LIENI MĒS VISI ESAM PĪPMAŅI!

I. MELGAILIS

I. MELGAILIS

Diķa ielā 14 akmens kā tāda nav. Toties ir šķūniši. Un pagrahs. Un pagalmi. Ieskaitot nelielu zemes pleķi katrā dzīvokļa īrniekam. Lai būtu kur audzēt kartupeļus, burkānus vai puķes. Kas nu kuram vairāk patīk.

Šādos apstākļos piedauzības akmeņu netrūkst. Šutilova ņem papīra lapu un raksta: «Godātie biedri! Izpildu komitejā! Tā un tā, mans kaimiņš pārkāpj sadzīves noteikumus! Tā un tā, viņš pagalmā mazgā automašīnu! Glabiet!»

Un, lai gan simtiem mašīnu stāv simtos citu Rīgas pagalmu, lai gan kaimiņš mašīnu pagalmā nebūt nemazgā, komisija ir klāt, komisija katram gadījumam aizrāda kaimiņam, ka visērtāk būtu mašīnu vispār aizvēkt kaut kur tālāk. Pēc tam raksta sūdzētājam atbildi:

«God. b. P. Šutilova! Trūkumi novērti. Vainīgajam aizrādīts...»

Šķiet, viss kārtībā. Bet nē! Šutilova atkal ņem papīru un atkal raksta: «Godātie biedri! Tur un tur! Mani kaimiņi pagalmā nelikumīgi uzcēlušies šķūnišus!»

Komisija klat. Komisija pārbauda. Šķūniši nūdien ir. Uzcelti saskaņā ar visiem pastāvošajiem likumiem, ietverti visos nepieciešamajos aktos un dokumentos.

Šutilova raksta atkal: «Bet viņi, kaimiņi, pagalmā sakrāvuši malku! Bet viņi, kaimiņi, nomaitāja cerīkrūmu!»

Atbrauc komisija no dzīvokļu ekspluatācijas rajona. Jā, malka stāv! Pašas sūdzētās malka, starp citu, arī. Atbrauc komisija no Dārzu un parku tresta, apskatās — nekāda nomaitāta cerīkrūma nav un nekad nav bijis...

Tācu Šutilova ņem kārtējo papīra lapu un atkal raksta:

«Bet kaimiņi...»

Komisija klāt.

«Bet kaimiņi...»

Vēl viena komisija.

Cik šādu komisiju bijis, diez vai vispār iespējams saskaitīt. No turienes un no šurienes. Vai, gluži otrādi, no šurienes un no turienes. Kaimiņi visas šīs komisijas, pārbaudes un atsevišķu amatpersonu vizītes neskaita vairs pa vienam, viņi tās skaita simtos.

Ko lai dara — pilsonim ir tiesības sūdzēties. Un visu pārējo biedru pienākums ir šīs sūdzības rūpīgi pārbaudīt. Jo Šutilova, gods kam gods, dīžo sūdzības rakstīšanas principu ir izvēlējusies pareizi. Ikvienu komisija uzskata, ka nav dūmu bez uguns. Tāpēc droši var rakstīt pat tā:

«Godātie biedri, kaimiņš uz balkona tur krokodilus!»

Amatpersonas atbrauks, pārbaudīs. Krokodilu nav. Balkons ir. Tātad fakti daļēji atbilst patiesībai. Un, lai tiktu vajā no sūdzības, dos atbildi: «Vainīgais bridināts...» Nevienam jau negribas būt ļaunam un pateikt:

— Beidziet vienreiz!

Iespējams, šī iemesla dēļ prokuratūrā saka:

— Ja jūs varētu pateikt, ko mums darīt, mēs jūs neaizmirstu līdz mūža galam! Izpildkomiteju darbinieki vaid un pūš:

— Cik mēs būtu pateicīgi tam, kas šo sūdzēšanos apturētu!...

Dzīvokļu ekspluatācijas rajonos slēpjas aiz dokumentu skapjiem un no turienes zēlabaini sauc:

— Vai tiešām neviens mums, nabadziņiem, nespēj palīdzēt?!

Tā vien šķiet, ka neviens pat dzirdējis nav par Latvijas PSR Civilkodeksu. Bet tur 351. pantā melns uz balta rakstīts: «Ja īrnieks... padara citiem kopdzīvi ar viņu vienā dzīvoklī vai vienā namā neiespējamu, bet bridinājumi un sabiedriskās ietekmes aizsardzības palikuši bez rezultātiem, tad vainīgo izliek bez citas dzīvojamās telpas ierādīšanas.»

Galū galā, pati Šutilova vienā no sūdzībām rakstīja:

«Es vairs nevaru... Lūdzu piešķirt man citu, pat mazāku dzīvojamo platību...»

Kālab gan nepiešķirt? Izņēmuma kārtā. Cilvēks beidzot tiktu vajā no brāķa kaimiņiem, — kaimiņi — no komisijām, komisijas — no Šutilovas sūdzībām.

Un visiem būtu labi.

A. BRĀLĪTIS

IZEJA

Tiktīdiz iznāks runa par ķieģeļiem, ikviens celtnieks jums teiks, ka ar tiem vairs nav labi. Tas ir, ne gluži ar visiem, bet ar māla ķieģeļiem. Dobšiem, keramiskiem, plastiski presētiem — tā tos oficiāli dēvē būvkeramikas rūpnīcā «Spartaks», kuras cehos «Progress» un «Sarkanais māls» minētos ķieģeļus izgatavo. Līta tēda, ka šie ķieģeļi, tiktīdiz dabū salu, sāk drūpt un slāņoties. Ko ar sadrupušu un saslāņojušos ķieģeļu mūri darīt celtniekiem! Celtnieki jauno namu izdrupušās sienas papildus apjož ar metāla armatūrām, nobetonē un tad tā līta var iet. Tas viss, protams, prasa fondus, materiālus un darbaspēku. Tāpēc celtnieki no šiem ķieģeļiem bēg jau pa gabalu.

Beit nu ir atrasta izeja, kur likt saražotos un turpmāk ražojamos sala neizturīgos ķieģeļus. Izrādās, ka tos var droši mūrēt namu iekšējās sienās, jo, kā zināms, ēku iekšpuse parasti tiek apsildīta.

Tas ir ļoti pareizi izdomāts. Tagad tikai jācer, ka mūsu celtnieki sasparosies un paveiks neredzētu brīnumu: ēku iekšējās sienas viņi turpmāk uzmūrēs līdz apkures sezonas sākumam. Un uzstādīs arī apkurei nepieciešamos agregātus. Tad sals ķieģeļus neskarš un tie, protams, vairs nedrups.

Tomēr tas vēl nav viss. Pats galvenais, rūpnīcā ir sastādīts pasākumu plāns. Kad tas būs izpildīts, ķieģeļi kļūs nevalnojami. Taču, iepazīstoties ar plānu tuvāk, mūs gaida neliela vilšanās. Plāna galvenie punkti attiecināti uz 1982., 1983. un 1984. gadu. Līdz tam laikam nekādi labie ķieģeļi neesot gaidāmi. Tā sakot, joprojām nāks produkcija tikai iekšējām.

Beit varbūt, ja nokārtoju tehnoloģisko dokumentāciju, ja māla masas mītrums nepārsniedz, sacīsim, 19,5 procentus, kā tas, starp citu, paredzēts noteikumos, bet pašlaik netiek darīts, ja ceha vadība un tehnologi uzmanīgāk iepazītos ar Vissavienības Valsts standartu «6316-74», ja rūpīgāk tiktu kontrolēti ķieģeļu apdedzināšanas režīms, varbūt nemaz tik traki nebūtu! Varbūt celtniekiem nemaz tā nevajadzētu steigties, tie varētu strādāt pa vecam un mūrēt mājas, cepures kuldami!

G. ANDRIKA

DRAUGU HUMORS

ČAJAN ● KIPERUS
KROKODIL ● PEREC
PIKKER ● ŠLUOTA

①

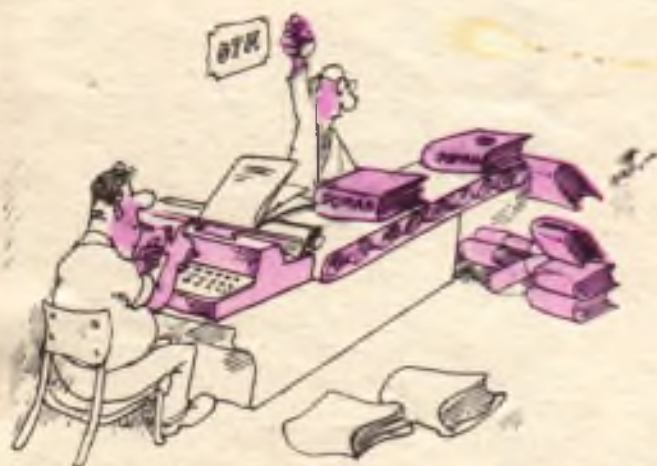
②

A. DELTUVA

— TĀTAD MĪLI, BET ES JAU DOMĀJU, KA
NEATNĀKSI.

V. ZEĻINSKI

A. GRABKO

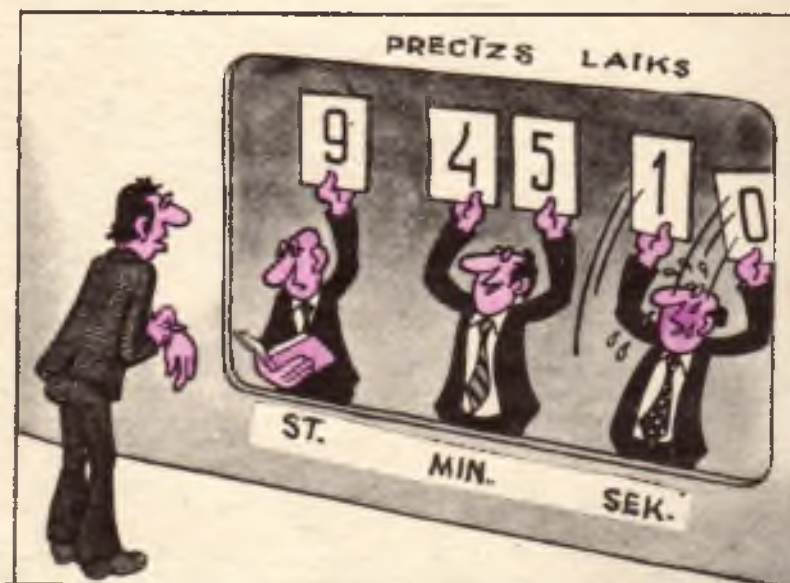
— VAI TAD TĀS IR LAIKA TRŪKUMS! JOS NEESAT REDŽĒJUŠI, KĀ /
STURMEJAMI

J. VEDERNIKO

PIKKER

E. VALTERS

V. FEOKTISTO

UN VĒLREIZ TANKŠ!

«Tankš! Dzin-dzin!
— Re, ka netrāpīji, — balss aiz sētas iegavilējās.»

Varbūt lasītāji vēl atceras šādas rindas žurnāla pagājušā gada 9. numurā. Lai būtu pilnīgi droši, atgādināsim, ka tās bija feļetonā «Tankš un plankš!», kurā I. Vērmele rakstīja par dzīvokļu ekspluatācijas rajonu bērnu istabā un to neapmierinošo darbu, par bērnu istabu trūkumu vispār un par kvalificētu audzinātāju trūkumu esošajās bērnu istabās.

Taču šis ir pavisam citas rindas. Rīgā ir daudz Bērziņu, Kalniņu un Lejīņu. Par to var pārliecināties, pašķirstot telefona abonentu sarakstu. Var droši apgalvot, ka šiem Bērziņiem, Kalniņiem un Lejīņiem ir bērni. Dabiski, katrs kārtīgs tēvs un ikviena laba māte rūpējas par saviem lolojumiem. Tāpat kā tālāk minētais Bērziņu laulātais pāris, kas zināmā mērā ir tipisks.

— Paklau, — Bērziņa sieva paraustīja viru aiz piedurknes. — Ko tie puikas tā klaigā un spārda tukšu konservu bundžu!

— Lai darbojas, — vīrs atmeta ar roku.

— Es gan nepieļaušu, ka mūsu puika tā uzvedas. — sieva pikti teica. — Mēs viņu

iekārtosim DzER bērnu istabā, lai nodarbojas ar daiļlasišanu.

Un Bērziņa laulātā draudzene paņēma savu laulāto draugu pie rokas un viņi abi kopā aizgāja uz 69. dzīvokļu ekspluatācijas rajonu.

— Mans bērns grib lasīt dzejoļus, — viņa teica. — Jūsu rajona bērnu istabā.

— Lai lasa mājās, — viņai atbildēja.

— Mums nav telpu. Tās nav piešķirtas un tik drīz arī nepiešķirs.

— Nu tad neko, — Bērziņa atmeta ar roku. Izgājusi uz ielas, viņa teica: — Ejam uz astondesmit pirmo DzER. Zini, no tās dzejoļu lasīšanas nekā nav. Lai mūsu bērniņš labāk sporto!

— Mans bērns grib sportot, — viņa teica.

— Neko nevaram jums līdzēt, — 81. dzīvokļu ekspluatācijas rajonā viņai atbildēja. — Līdzekļu nav, šefi no «Rīgas apģērba» nepalīdz.

— Kas tie par šefiem, ja negrib palīdzēt bērniņiem! — Bērziņa sadusmojās. — Ejam!

Tālāk pa ceļam bija 67. dzīvokļu ekspluatācijas rajons.

Ak jūsu bērns grib sportot! — tur

viņiem līdzjūtīgi sacīja un noplātīja rokas. — Zināt, bēdīgi! Sporta laukuma mums nav, treneru nav, naudas nav.

Liekas, šādā nerezīzē atliek vienīgi iet mājās, bet sievietes mēdz būt neatlaidīgas.

— Nekādas mājās iešanas! — Bērziņa teica vīram. — Kas vēl nebūs!

Tā viņi nonāca līdz 92. dzīvokļu ekspluatācijas rajonam.

— Sportot jūsu dēls varēs, — viņai tur sacīja. — Mūsu puikas iet uz «Lokomotīves» stadionu. Diemžēl treneru mums nav.

Bērziņa pati būtu kaut vai principa pēc, kaut vai aiz spītības gājusi vēl tālāk, taču Bērziņš pats vairs nejaudāja.

Te pēkšņi — tankš! Dzin-dzin!

— Re, ka netrāpīji! — balss Bērziņu laulātajam pārim aiz muguras iegavilējās.

Te jāpiebilst, ka bundža netrāpīja vārtos, bet izlidoja ārā no laukuma un trāpīja Bērziņai pa galvu. Un šajā brīdī Bērziņa laulātajai draudzenei radās doma savākt zēnu spārdītās tukšās konservu kārbas un ar tām apbalvot dzīvokļu ekspluatācijas rajonus, kuru darbs ar bērniem pamests novārtā.

A. NITA

NEIZMELMIE limiti

Maija beigās Dobeles rajona Lauksaimniecības pārvalde saņēma vēsti, kas stipri atgādināja visā pasaulē pazīstamo signālu «Glābiet mūsu dvēseles!».

— Pagalam pienīņš! — atskanēja saucieni kolhozā «Auri». — Ziemā nebūs zāles miltu, ko likt priekšā gotiņām! Miltu nebūs tāpēc, ka nekustas agregāti! Agregāti stāv tāpēc, ka elektrīki neuzstāda transformatorus!...

No savas puses saimniecība visu izdarījusi kā nākas: materiāli sagādāti, priekšdarbi veikti. Un tomēr elektroiekārtu montētāji pateikuši: «Darbus varēsim uzsākt ne agrāk par pirmo jūniju.» Par tādām izredzēm ir jābrēc pret debesīm, jo tas nozīmē, ka miltu agregāti laikus netiks iedarbināti. Tādēļ šo rindu autors ieinteresējās — kas tie par elektrīkiem un kādēļ viņi tā apbēdina aureniekus. Pirmo jautājumu noskaidrot izdevās samērā vienkārši. Līgums par iekārtu uzstādīšanu noslēgts ar Enerģētiskās celtniecības tresta Jelgavas PMK. Tukumā atrodas ražošanas iecirknis, kas apkalpo daļu no Dobeles rajona. Kad ražošanas — varam tās saukt arī gudrākos vārdos — tehnoloģiskās iekārtas uzstādītas, tad suns ir pārkāpts. Atliek pārkāpt arī. Un te bieži sākas klupšanas.

— Ak tad jums arī jau pievaimenājuši pilnas ausis? Nu ko viņi raud! Nodosim otrajā ceturksnī, kā līgumā ierakstīts. Mūsu kolonna nav sliktāka, katrā vietā ir savas grūtības! — dzestri paskaidroja Jelgavas PMK darbinieks.

Vinnijs Pūks mīlēja paprātot, ka no būtēm nekad neko nevar zināt. Autoram šķita, ka tāpat ir arī ar elektrību, tādēļ viņš iegriezās Enerģētiskās celtniecības trestā. Tur lietīgi ļaudis atklāja medaļas otrā pusē.

Gada sākumā valda vispārēja pacilātība. Saimniecību pārstāvji slēdz līgumus par iekārtu uzstādīšanu. Elektrīki, protams, apsolās visu darīt laikā un pēc labākās sirdsapziņas, un liek pasūtītājiem pie sirds:

— Arī jūs, mīļie biedri, neaizmirstiet savus pienākumus!

Elektrības vīri nav pirmo gadu ar pīpi uz jumta. No pieredzes viņi zina, ka paies laiciņš un pārsteigumi sāks birt kā no pārpilnības raga. Viņi nezina vienīgi to, no kuras puses tie gaidāmi. Kā tad. Vēl nav

pienācis pavasaris, kad pirmās pārsteiguma bezdelfgas jau atlido.

— Sveiciens no Saldus rajona! — tālrunī skanēja balss no kolhoza «Jaunais komunārs».

— Esiet sveicināti arī jūs! — elektrīki atbildēja. — Neraižojieties, līgumu izpildīsim laikā!...

— Paldies par labo sirdi, — saldenieki pateicās. — Tikai šurp vis nebrauciet. Mēs atradām citus, tie mums iekārtas jau uzstādīja!

Tādus pašus mīļus vārdus sacīja vēl sešas saimniecības. No 60 līgumiem palika tikai 53.

— Kādēļ jūs tā darāt? — elektrīki pārmeta saimniecību vadītājiem. — Galīgi sajaucat dziesmai vārdus! Mums jūsu dēļ paliek neizpildīti līgumi! Tad jau nevajadzēja tos vispār slēgt!

— Domājām, ja nelīdzēs, tad neskādēs.

Darbu organizēšana līdz ar to pajauka. Bet tās bēdas un pārsteigumi ir vēl tikai priekšā. Dažādās enerģētiskās celtniecības iestādēs šķind tālruna zvani no dažādām republikas malām.

— Principā mēs jūs gaidām atplēstām rokām, bet tieši šajā brīdī negaidām, — saimniecības vadītāji vēstī.

Kas par lietu? Lietā ir ļoti vienkārša. Valmieras rajona Sudmaļa kolhozā, piemēram, kalti elektroiekārtu uzstādīšanai vajadzēja sagatavot līdz 10. maijam, bet šā mēneša beigās tur vēl pilnā sparā dzelzus klabināja ražošanas iekārtu montētāji. Tādi paši āmuri dārdēja arī Balvu rajona kolhozā «Krišjāni», Tukuma rajona kolhozā «Straume», Cēsu «Gaujaslīdēos» un citur, kur tā laikā jau vajadzēja strādāt elektrīkiem.

— Gan jau kaut kā izķepurosities, — saimniecību vadītāji mierināja elektrīkus.

Tie par mierinājumu, protams, mīļi pateicās un arī ķepurojās kā mācēdami. Diemžēl, kad pugsdās nāc uz beigām, no malu malām atskan pārāk daudz paltgā saucieni, bet glābšanas rīņi pasvīst vienlaikus visiem, kam ūdens smajas mutē, nav iespējams. It īpaši, ja vienā rajonā serodas vairāki tādi nelaimes putni. Jelgavas rajonā, piemēram, no četriem objektiem elektrīku rīcībā laikā nenodeva nevienu. Ar diviem reprezentējās Zālenieku sovhoztehnikums, ar vienu — kolhozi «Draudzība» un «Ziedkalne».

Bet pārsteigumu limits ar to vēl ne tuvoja izsmelts. Talsu rajona kolhozā «CTņa» saskaņā ar līguma pārgrāfu šā gada pirmajā ceturksnī pašiem vajadzēja uzbūvēt sadales telpu un izbetonēt tranšejas kabeļu ielikšanai.

— Nesanāca, — talsinieki noplātīja rokas, kad elektrīki ieradās, lai stieptu vadus.

Par citiem pārsteigumiem parūpējās šķirnes putnu fabrika «Savienība» Rīgas rajonā. Ieraudzījuši tās uzbūvēto sadales telpu, elektrīki sašēcās kā strāvas ķerti:

— Bet sadales telpa taču nav pēc projekta!

— Un kas par to? — putnkopji vienā mierā sacīja. — Mēs izdomājām, ka tā būs labāk.

Tomēr šādas projekta izmaiņas ir tīrais stūkmis, ja tās salīdzina ar Limbažu rajona kolhoza «Staicele» vērienu. Tur pamatu mūrētāji pie darba ātrāk nekērās, iekams nebija atraduši agregātiem arī pavisam citu vietu nekā projektā plānots.

— Dzīvē daudz ko nevar paredzēt, — Bauskas rajona kolhoza «Iecavē» vadītāji domīgi sacīja, kad saimniecībā ieradās elektrīki. — Ņemiet par labu, kas mums palicis pāri no vadiem un kabeļiem...

Ta jāpaskaidro, ka vienu daļu no vajadzīgajiem materiāliem dod Enerģētiskās celtniecības trests, citi materiāli nāk kopā ar ražošanas iekārtām. Saimniecībā daži vīri, saņemot sūtījumu, uzdarbojas ar lauzni un atver konteinerus. Bet tajos iekšā ir jaukas deficīta mantīņas, kuras noder visur un tāpēc pazūd it kā izvaikojušas gaisā. Neviena taču neapgalvo, ka «Iecavē» materiālus vienkārši izvazājuši un izlietojuši citos nolūkos...

Kamēr sadzen kopā it kā izgarojušos vadus un kabeļus, aiztek arī dārgais laiks.

Tā nu enerģētikas celtniekiem jārisina problēmas, ko darīt, ja nav ko darīt vai arī kā aptvert neapmierinātību, kad tuvojas gada ceturkšņa noslēgums. Jādomā, ka lauksaimniecības darbinieki un celtnieki, kam pienākas pateicība par šāda stāvokļa radīšanu, to itin labi zina. Un kopīgi palauzīs galvas, kā pielikt punktu nelimitētajiem pārsteigumiem.

M. OSTIS

Mēs dzīvojam trauksmainā, trokšņu pilnā laikmetā. Reizēm pat liekas, ka skaļuma un trokšņu ir pārāk daudz. Bet klusuma svētību isti varam novērtēt tikai tad, kad pametam lielpilsētas burzmu un ieejam miera oāzē, kur nekas nenotiek. Tā ir atpūta un bauda. Tā ir laime, par ko jācinās.

Varētu likties, ka Rīgā, šajā nerimtīgas jauncelsmes un darbošanās pārpemtajā lielpilsētā, idillisku miera un klusuma stūrīšu vairs nav un nevar būt. Bet ir! Tas liekas gluži neticami, tomēr ir! Turklāt — nevis kaut kur nomalē, ne Ziepniekkalnā vai Kundziņsalā, bet pašā Rīgas centrā, Kārļa Marksa un Andreja Upīša ielas stūrī.

Šī miera oāze tagad ir apjosta ar augstu dēļu žogu un oficiāli šeit darbojas Rīgas celtniecības tresta 6. celtniecības pārvalde. Oficiāli. Neoficiāli šeit valda tikams klusums.

Mēs jau minējām — par mieru un klusumu ir jācinās. Rīgas celtniecības tresta vadība kopā ar 6. celtniecības pārvaldes vīriem par tiem cīnās jau sešto gadu, tas ir, kopš tās 1975. gada neaizmirstamās dienas, kad Latvijas Valsts pilsētu celtniecības projektēšanas institūts sāka ar celtniekiem sarunas par institūta piebūves celšanu A. Upīša ielā 21.

Šeit jāpiebilst, ka minētā institūta telpas kļuvas sauras. Tāpēc jaunā piebūve institūta laudim būtu vairāk nekā vēlama. Bet, kā jau tas bieži mēdz būt, kas vienam šķiet labs un vēlams, otram, gluži pretēji, tikai sarūgtina dzīvi.

Institūts savai piebūvei izstrādā projektu, kas, blakus minot, maksātu 40 līdz 50 tūkstošus. Maksātu, ja no kāda par to pieprasītu naudu. Taču šeit institūta darbinieki projektē

paši sev, no iekšējām rezervēm, tātad par velti. Pārrunās ar celtniekiem par būvdarbu uzsākšanu paiet trīs gadi un tad celtnieki saka: «Zināt, kamēr mēs te domājam, gudrojām, kā celt, kāpēc celt un vai vispār celt, jūsu projekts jau ir novecojis. Saņemiet, lūdzu, to atpakaļ un — uz redzēšanos!»

Institūta projektu pārstrādā, saskaņo, bet celtnieki joprojām domā. Tik ilgi domā, kamēr projekts jāpārstrādā un jāpārsaskaņo trešo reizi. Uz to pašu iekšējo rezervju rēķina, citiem vārdiem, par velti. Līdz pienāk 1980. gads un 6. celtniecības pārvalde beidzot augstirdīgi apņemas būvdarbus sākt. Un — pats interesantākais! — gada laikā apgūt pirmos 400 tūkstošus rubļu!

Tas, protams, izrādās pārsteidzīgi solīts, jo, lai apgūt tādu summu, būvlaukumā būtu jātraucē miers un klusums, bet tie mūsu trauksmainajā laikmetā ir zelta vērti! Gan jāpiebilst, ka līdz pat decembrim šeit vēl nekāda būvlaukuma nebija. Par to sāka domāt tikai pašas gada beigās, kad 6. celtniecības pārvaldes vadība sanāca kopā un nolēma: pirmkārt, vajadzētu būvlaukumam apkārt uzcelt žogu, otrkārt, vajadzētu sākt rakt būvbedri, treškārt, vajadzētu pārvietot elektropārvades kabeli un, visbeidzot, šajā, tas ir, 1980. gadā, kaut kādu summu tomēr vajadzētu apgūt. Sācisim, kādus 70 tūkstošus rubļu. Ievērojiet — par 400 tūkstošiem vairs nav runas!

Gods kam gods, sētu apkārt būvlaukumam uzcēla. Arī būvdarbi netika aizmirsti. Jau 1981. gada 13. janvārī sapulcējās Rīgas celtniecības tresta pārvaldnieks V. Nazarecs, 6. celtniecības pārvaldes priekšnieks J. Jerjoms un vēl daži vīri, kas nosprieda, ka nu

gan būvdarbi būtu jāsāk. Un pirmām kārtībā līdz 10. februārim jāizrok būvbedre.

Protams, spriešana ir laba lieta, taču īstenība diktē savus noteikumus. Darbs, saistīts ar celtniecību, nav viegls. Pat celtniecības organizācijai ne. Tāpēc celtnieki prasa no institūta vēl papildu ekspertīzi sakiet, lūdzu, vai varam droši rakt un būvēt! Vai jūs to garantējat?

Institūta darbinieki atbild, ka garantē. nedēļu padomājuši, celtnieki pajautā a «Labi, to jūs garantējat kā projektētāji, tagad, lūdzu, garantējiet kā celtniecības d pasūtītāji!»

Projektētāji-pasūtītāji garantē atkal. celtnieki domā vēl nedēļu un uzdod atkal selu virkni jautājumu, no kuriem var secināt vienu; nevala, briesmīga nevala mūsu 6. pārvaldes vīrus! Ja celtniekiem bijis kāds vaļīgāks britiņš, lai ielūktos būves projektā, viņi jau sen būtu pamanīti ka visi šie jautājumi tur ir atrisināti.

Bet tas nekas. Varbūt tieši tā ir labāk. mēr jautājumi rāmi kārtojas, laiks rit un gais klusums būvlaukumā tiek ievērots. I došs trokšnis te visu tikai samaitātu. gadā, tāpat kā pērn, celtnieki šeit paredzi apgūt 400 tūkstošus. Un, tāpat kā pērn, diez vai izdosies. Vismaz pagaidām nekā rosību te nemanām, ja neskaita, prot būvdarbu vadītāju un priekšnieku regul kopā sanāksanas, pasākumu plānu sastānas un papiru rakstīšanas. Taču šī darboš vispārējo klusumu sevišķi netraucē.

Un tas ir pats jaukālais!

B. KRASŅ

Panākumu noslēpums

Sīklīpa ilgi mīnējās pie durvīm. Un tai brīdī, kad jau pilnīgi bija nolēmis griezties atpakaļ, netīšām nospieda zvana pogu. Tagad kaut ko labot jau bija par vēlu. Aiz durvīm nošvīkstēja čības, un durvis atvērās.

— Es ļoti lūdzu mani atvainot, — Sīklīpa šļūpstēja. — Jūs, protams, mani nepazīstat, bet es... Es ļoti gribētu jums pateikties.

— Par ko, ja nav noslēpums? — liels, bārdains vīrs, otrpus sliekšņa stāvēdams, jautāja. — Bet ko mēs te uz kāpnēm skaidrosimies, nāciet, lūdzu, iekšā!

— Jūs, protams, mani nepazīstat, — Sīklīpa, apšēdies uz krēsla malīnes, atkārtoja. — Bet es esmu jums ļoti pateicīgs. Jūs man ļoti palīdzējāt, — un Sīklīpa izvilka no portfeļa pudeli šampānieša.

— Vai jūs neesat kļūdījies?

— Nē, nē, viss ir pilnīgi pareizi. Redzat ielas otrā pusē divus logus ar sārliem aizkariem? Tas ir mans mājoklis. Atļaujiet spiest jūsu roku vienīgi jums es esmu pateicīgs par to, ka vakar vakarā nobeidzu savu disertāciju. Vai divas glāzes varētu palūgt?

— Neko nesaprotu.

— Tūlīt jums visu izskaidrošu, bet vispirms iedzēsim pa glāzei Lūk, tā! Un tagad klausieties! Es pēc debas esmu kūtis. Vārdu sakot, nedaru šodien to, ko var izdarīt rīt. Bet laiks iet, tas negaida. Kad līdz disertācijas nodoša-

nei bija palicis vairs tikai mēnesis, sāku rosīties. Nolēmu strādāt dienu un nakti. Taču jau pirmajā naktī izturēju tikai līdz pulksten diviem. Acis līpa ciet un galva kā ar svinu pielīta. Domāju, mazliet pasnaudīšu. Te, skatos, jūsu logā gaismā. «Jā, ir vēl cilvēki ar griebsspēku!» nospriedu. «Sēž un strādā. Bet tu, Sīklīpa? Vai tu esi cilvēks? Esmu, protams, esmu!» Aizgāju uz vannas istabu, palīdu zem aukstas dušas un atkal pie galdā. «Strādā, Sīklīpa!» Es nozvērējos iet gulēt tikai tad, kad jūs iesiet gulēt. Un nesagaidīj. Strādāju līdz pašam rītam. Ne vienu nakti vien. Ar laiku pieradu pie jūsu režīma. Un vakar vakarā pieliku savai disertācijai punktu. Nu, domāju, lai mans kaimiņš pāstrādā viens pats, bet es iešu mazliet nosnausties. Tiklīdz tā nolēmu, skatos, arī jūsu logā nodziest gaismā. Kas par sagadīšanos! Skaidrs, nodomāju, jūs arī visu laiku strādājāt pie kāda liela darba un vakar to beidzāt. Kas par sagadīšanos! Uz panākumiem! — Sīklīpa pacēla glāzi.

— Jā, nav sliktuma bez labuma, — bārdainais vīrs sacīja. — Vakars pārrados no atpūtas nama un lamāju sevi par to, ka biju aizmirsis izslēgt elektrību. Bet šodien izrādās, mana gaismā kādam ir palīdzējusi veikt zinātnisku darbu! Redzat nu, arī vienkāršs dzīvokļa pārvaldes krāsotājs var veicināt zinātnes attīstību! Prozi!

— VAI KĀRTĪBĀ, MEISTAR!
— KO VĀRĒJU, TO IZDARĪJU.

I. BRINKIS

U. MEŽAVILKS

J. POPOVS
[«Štāršeln», Sofija]

Starp četrām sienām

TU, KAS...

Tu, kas raugies manī debeszilām acīm; tu, kas sludini krietnību un nesavtību; tu, kas nekad neesi iekārojis svešu mantu; tu, kas neciet rupjības un nicini nekautrību, es tevi lūdzu — izvelc savu roku no manas kabatas...

DREBUĻI

Sodien drebuļi mani kratīja trīs reizes: pirmoreiz, kad dzirdēju, cik dedzīgi viņš aizstāvēja nelieli; otrreiz, kad dzirdēju, cik aizkustinoši cīnījās viņš apspāudot krievu cilvēku; trešoreiz, kad dzirdēju, kā viņa skolotājs teica: «Šis zēns tālu tiks!»

TAUPIET LAIKUI

Biedri priekšniek, griežos pie jums drīzāk kā pie drauga nekā priekšnieka.

Vakar jūs man divas stundas lasījāt morāli un likāt nopietni pārdomāt to, ko runājām. Tā kā runājāt jūs viens pats, mans uzdevums

ir vienkāršs: man jāpārdomā tas, ko jūs teicāt. Domāju stundas piecas ar nelieliem sadzīviska rakstura pārtraukumiem un nācu pie secinājuma: ja jūs būtu uzklauzījis mani, ja būtu jāvis man pateikt divus teikumus, jūs būtu ietaupījis sev vismaz stundu un piecdesmit minūtes. Bet tagad, lai pateiktu jums tos divus teikumus, man bija jāgaida pie jūsu durvīm divas nedēļas.

Ļaujiet arī mums pateikt pa vārdam, biedri priekšniek. Tas ietaupīs jūsu laiku.

ISTĀ ADRESE

Nesen līdz manim nonāca dažas asas kritiskas piezīmes par manu veco cepuri. Vispirms, nav patīcis tās fasons un lietums. Pēc tam tika noliegts, ka tā ir praktiska. Tika apstrīdēts, ka materiāls ir labas kvalitātes. Apšaubīts, ka firmas zīme uz cepures ir īsta. Izdarīti aplinkus mājieni par odes autentiskumu. Uzsvērti acīm redzami traipi uz tās.

Man nav nekas pret šīm kritiskajām piezīmēm, es tikai kategoriski prasīju, lai tās sūta uz īsto adresi: lūdzu, sakiet to visu manai vecajai cepurei!

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO

— Rokas zemē, — rupja balss nosēc tumšā ieliņā.
— Jūs droši vien gribējāt teikt «augšā»!
— Ļoti atvainojos, kļūdījies. Sasodītā skleroze!

No dzīvnieku drauga testamentā:

«... bet savu kažoku novēlu manām mīļajām kodītēm...»

— Vakar biju izcili smalkā sabiedrībā un mēs ļoti jauki ap-runājāmies. Vispirms runājām par vēzi, pēc tam par gripu un beigās par ungāru futbolu...

Ārsts kategoriski aizlēdza Kristensenam lietot alkoholiskus dzērienus. Turpmāk viņš drīkst dzert tikai pienu. Nelaimīgais Kristensens dzēra pienu trīs dienas. Ceturtajā viņš teica:

— Tagad es saprotu, kāpēc zīdaiņi nepārtraukti bļau.

— Tēt, kāpēc gailis dzied «kikirigāni» — mazais Džons jautā tēvam.

— Viņš dzied tad, kad kāds mēlo.

— Bet viņš dzied arī trijos naktī, kad visi guļ.

— Jā, bet tai laikā iesplež rīta avīzes.

— Direktora kungs, kāpēc jūs atlaidāt jauno kasieri?

— Pirmkārt, nekad nebiju redzējis tik nespējīgu jaunu cilvēku. Otrkārt — viņš ir spējīgs uz visu.

Divi vīri no provinces brauc ar automašīnu uz Parīzi.

— Liekas, mēs jau tuvojamies galvaspilsētai.

— Kāpēc tu tā domā?

— Zem rīteniem nokļūst aizvien vairāk gājēju.

KAS IZGUDROJA SARUNU NOKLAUSĪŠANOS

Vašingtona bija tikko sākusi garlaikoties, kad Roberts Kenedijs, bijušais tieslietu ministrs, un Dž. Edgars Hūvers, FIB priekšnieks, sāka asu vārdu apmaiņu par to, kas ir devis atļauju slepeni noklausīties zināmu mūsu sabiedrības aprindu sarunas, tādējādi pārkāpjot viņu konstitucionālās tiesības.

Nav daudz tādu, kas zina, ka telefona sarunu noklausīšanās Savienotajās Valstīs turpinās jau simt gadus.

Pirmais mums zināmais gadījums, kad sarunu noklausījās speciālā dienesta darbinieks, notika 1876. gada 10. martā Aleksandra Grehema Bella laboratorijā Bostonas pilsētā. Misters Bells pūlējās radīt tālruna ierīci, ko viņš sauca par telefonu. Blakusistabā atradās viņa palīgs Toms Votsons. Bells sacīja savā mikrofonā: «Votson, nāciet šurp, jūs man esat vajadzīgs!»

Votsons ieskrēja Bella istabā un apkampa viņu. Bija radīts telefons.

Bet ne Votsonam, ne Bellam nebija ne jausmas, ka viņu sarunu ir dzirdējis vēl kāds trešais. Tas bija jauns detektīvs, kas atradās valsts dienestā. Viņa vārds bija Dž. E. Hūvers, un viņš lida vai no ādas laukā, lai liktu par sevi runāt Tieslietu ministrijā.

Džons Edgars iekāpa pirmajā vilcienā, kas gāja no Bostonas uz Vašingtonu. Galtīgi aizsies viņš iedrāsās kabinetā pie tieslietu ministra. Prezidenta Granta valdības laiks tas bija Edvardss Pīrponts. Vairāku ministrijas ierēdņu klātbūtnē Džons Edgars atskaņoja primitīvu magnetofona lenti.

Tieslietu ministrs Pīrponts neticēja savām ausīm.

— Ko jūs te esat sameisterojis, ak kungs!

— Jūs nupat dzirdējāt slepenu ierakstu, kas ir pirmoreiz izdarīts, noklausoties telefona sarunu, — Dž. E. atbildēja.

— Bet kas tas, veltis lai parauj, tāds ir — telefons?

— Tas ir gluži jauns kāds skola Aleksandra Grehema Bella izgudrojums. Viņam nav pilnās pavalstniecības, tāpēc es sāku viņu pieskatīt. Es domāju, ka «Votson, nāciet šurp, jūs man esat vajadzīgs» ir slepens kods, bet man nebija laika sameklēt tam atslēgu.

— Bet kāda jēga pierakstīt telefona sarunas? — tieslietu ministrs vaicāja.

— Es, sēr, teiktu citādi. Kāda jēga ir telefonam, ja nenoklausās, ko pa to runāt Vai tad jūs nesaprotat, ko nozīmē šis izgudrojums? Kad reiz telefoni izplatīsies, mēs noklausīsimies, ko pa tiem runās, un varēsim izķert spieģus, blēžus, komunistus, bukmekerus, mazgadīgos noziedzniekus un pat advokātus.

— Nezinu, nezinu, Džon Edgars. Tas viss ož pēc konstitūcijas pārkāpšanas, — tieslietu ministrs teica.

— Bet kā mēs tos neliešus noķersim, ja nenoklausīsimies viņu telefona sarunas? — Džons Edgars aizrādīja.

— Es esmu ASV tieslietu ministrs, Džon Edgars, es nevaru piekrist, ka noklausās telefona sarunas, ja to neprasa nacionālās intereses. No otras puses, ja es per noklausīšanos nekā nezinu, es tam nedodu arī savu piekrišanu, vai nav tiesa?

— Sēr, jūs nolastījāt manas domas. Parakstiet tikai šo papīru, kurā ir teikts, ka jūs neko nezināt par telefona sarunu noklausīšanos, un man ar to pilnīgi pietiks.

Edvardsam Pīrpontam, kad viņš parakstīja šo dokumentu, nebija ne mazākās nojautes, ka visi turpmākie tieslietu ministri darīs to pašu līdz pat 1966. gadam, kad ASV Augstākā tiesa nolēma izpaukt, kas tad īsti notiek.

Aleksandrs Grehems Bells, iespējams, izgudroja telefonu, bet tieši jaunais Džons Edgars Hūvers izspieda no šī izgudrojuma maksimālu labumu visiem ļaunajiem amerikāņiem.

Liverpūles (Anglijā) ledzīvotājs Patriks Barijs savas dzīves 66 gadus nekad nav braucis ar lid-

mašīnu, kuģi, automobilu vai vilcienu. Barijs jūt nepatiku pret jebkuru transporta līdzekli, kas pārvietojas ātrāk par velosipēdu.

Kāda ASV filmsabiedrība ievietoja avīzē sludinājumu, kurā tā paziņoja, ka tai nepieciešams medija, kas spētu nodibināt kontaktu ar filmaktrises Merilinas Monro garu. Filmsabiedrība plāno radīt daudzstāstu filmu par šo Holivudas kinozvaigzni, kas izdarīja pašnāvību. Sabiedrības vadītājs paskaidroja, ka viņš vēlas uzzināt sīkumus par filmas varoni tieši no pirmavota, t. i., no viņas gara. Uz presē ievietotajiem sludinājumiem atsaucās vairāk nekā 1000 okulistu.

Anglijas Dzelzceļa pārvalde ir paziņojusi, ka vilcienos, ar kuriem līdzjutēji dodas uz futbo-

la sacīkstēm, turpmāk pārdos tikai bezalkoholiskus dzērienus. Jaunais rīkojums ir izskaidrojams ar faktu, ka piedzēruši līdzjutēji izdemolē vagonus.

Austrijā laista klajā jauna 20 šiliņu monēta. Vienā monētas pusē attēlotais motīvs ir izraisījis ledzīvotājos nelīdzenību, jo nevienam nespēj to pareizi izskaidrot. Tas attēlo deviņus kalnus virsotnes, kas cieši stāv kopā, pie tam vidū stāvošais tur kaut ko rokā, kas atgādina zupas bļodu. Monētas autors Helmūts Cobls paskaidroja, ka ar deviņām virsotņu figūrām viņš domājis deviņus Austrijas apgabali. Zobgājī piebilst: «Pēc tam, kad viņi bija iegriezušies finansu nodājā.»

Kādai itāļu auto firmai ir uzņēmumi gan valsts ziemeļos, gan arī dienvidos. Taču divainā kārtā automašīnas, ko ražo rūpnīca ziemeļos, tērē vairāk benzīna nekā rūpnīca, kas atrodas dienvidos. Taču baidoties milka guva savu atriecinājumu. Firma, kas uzbūvēja šoseju valsts dienvidos, novietoja kilometru stabus

9 gadus veca zēna vecāki izveda savu atvasi pie kāda Roma zobārsta. Tur viņu reģistrēja un pateica: «Plēnāciet pēc 8 gadiem Zēna numurs ir 8165. No tiem par kuriem maksā slimo kase mēs dienā pieņemam 3 pacientus.»

Saskaņā ar Filipīnu aizsardzības ministra lēmumu tikai vienai Filipīnu armijas piederīgajiem ir atļauts precēties, kas ir sasnieguši vismaz divkārtējā dienesta pakāpi. Savu rīcību ministrs motivē ar to, ka vienkārtšie ierindnieki vēl nav psiholoģiski nobrieduši lai uzņemtos ģimenes apgādnieku pienākumus.

Kādai namamātei skotu televīzijā uzdeva šādu jautājumu:

— Ko jūs uzskatāt par labāko ieguvumu savā dzīvē?

— Viru, — namamāte atbildēja. — Es viņu dabūju pirms septiņiem gadiem pilnīgi par brīvu un viņš nevainojami darbojas vēl šodien.

Limas (Peru) policijas prefektūras un ugunsdzēsēju depo telefoni nedarbojās 4 stundas. To noslēdza, jo maksa par telefonu lietošanu nebija nokārtota. Pa tiem laiku gangsteri izlaupīja Peru valsts banku, kā arī nodega universālsveikals.

Londonas policija apcietināja sen meklētu krampļlauzi. Viņa šī tabā tā atrada nestvērtu naudu.

seifu. Uz policistu jautājumu, kāpēc seifs vēl nav atvērts, no ziednieks atbildēja: «Es to taupiju savai dzimšanas dienai.»

Amerikāņu cirko mākslinieks Nivels ir ieguvis pasaules slavu ar saviem lācieniem uz motocikla. Pateicoties savai mākslai, viņš kļuva bagāts. Taču tagad viņš ir lēkūlēs parādos, kuru kopsumma sasniedz 340 000 dolāru. Tiesā, kas izskatīja kreditoru pretenzijas pret cirko mākslinieku, Nivels paskaidroja: — Es riskēju ar savu dzīvību lai nopelnītu naudu. Bet es ne-

— Tā, tā, jums jānāk uz mūsu jumtal
Un ko jūs tur gribat darīt, ja drīkstu
zināt!

«Eulenspiegel», Berlīne

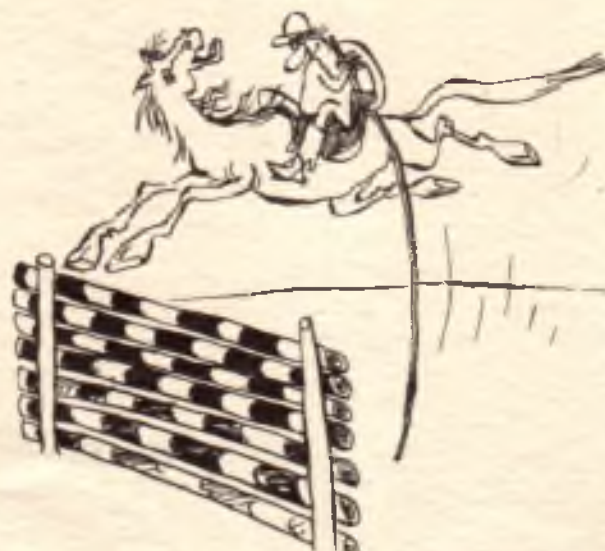

«Nebeispaltn», Roršaha

— Cik reizes man tev jāsaķa, lai tu neņem
darbu uz mājām!

«Vie nuove», Roma

«Urzica», Bukaresta

— Tagad tu pa televīziju skaidri dzirdēji, ka es ar
dažādām blēdībām esmu izkrāpis godīgiem pilsoņiem
gandrīz miljonu kronu. Tāpēc tu varbūt varētu ledot
piecīfi alum.

«Dikobraz», Prāga

— Uzmanību, gatavību...

«Punch», Londona

«Paris Match», Parīze

Redakcijas kolēģija: I. Palkovs (galv. redaktors), Pēteris Eteris, Zanis Grīva, M. Līmane, V. Mihailovs, H. Rukšāns, E. Rusmanis (galvenais māksl. redaktors), Tehniskā redaktore M. Kairiņa. LKP CK izdevniecība, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Laikraksta «Cīņa» izdevums. Redakcijas adrese: 226081, Rīgā-81, ab. k. 19. Preses namā, Balasta dambī 3. Telefoni: galvenā redaktora vietniekam — 463872, atbildīgajam sekretāram — 460331, vēstulju daļai — 469568. Nodots salikšanai 08.06.81. Parakstīts iespiešanai 22.06.81. JT 00031. Formāts 70×100/8. Ofseta tehnika. 2,58 uzsk. iespiedl., 3,67 izd. l. Melns 105 000 eks. Pasūt. Nr. 693. Iespiests Latvijas KP CK izdevniecības tipogrāfijā, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Manuskriptus atpakaļ neizsniedz.

Журнал сатиры и юмора «Далэкс» (Чертополох). Выходит 2 раза в месяц на латышском языке. Издательство ЦК КП Латвии. 226081.

Savās labākajās jūtās aiz-
vainotais kramplauzis:

—Viņi pielikuši durvīm jau-
nas atslēgas! Vai te nav jā-
brēc uz debesīm!